

Jan Hamáček
1. místopředseda vlády
a ministr vnitra

Praha 25. června 2019
Č. j. MV-81303-2/LG-2019
Počet listů: 2

Vážený pane předsedo,

děkuji za zaslání návrhu novely zákona o státním zastupitelství, jejímž deklarovaným cílem je posílení nezávislosti státního zastupitelství, a to zejména prostřednictvím stanovení pravidel pro jmenování a trvání funkčního období vedoucích státních zástupců a úpravy kárného řízení vůči nim. Vnímám tuto iniciativu jako cenný příspěvek do debaty o možném dalším vývoji právní úpravy regulující fungování systému veřejné žaloby, která je kompetenčním zákonem svěřena do působnosti Ministerstva spravedlnosti, nicméně dovolím si Vás upozornit na vybraná sporná místa návrhu.

Základní parametry, na nichž je návrh založen, tj. stanovit vedoucím státním zástupcům funkční období, umožnit jejich odvolávání z funkcí pouze na základě kárného řízení, čímž bude vyloučena možnost exekutivy odvolat nejvyššího státního zástupce bez zjevného důvodu, plně podporuji. Ostatně takovou úpravu předjímá i schválená koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022 i programové prohlášení vlády, v němž se vláda zavazuje předložit změny ve státním zastupitelství pro jeho účinnější správu a posílení odpovědnosti státních zástupců.

Považuji za problematické, že návrh v podstatě opomíjí otázku výběru vhodných osob pro výkon této funkce. Dle návrhu se vedoucím státním zástupcem

může stát pouze osoba, která svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi a morálními vlastnostmi dává záruky řádného výkonu této funkce. Domnívám se, že jde o požadavek, který je zakotvován zcela nadbytečně. Již dnes může být každý řadový státní zástupce do funkce jmenován pouze za předpokladu, že jeho morální vlastnosti dávají záruku, že bude funkci řádně zastávat (srov. ustanovení § 17 odst. 1 zákona o státním zastupitelství). Návrh se dále nezabývá ani obsahem, účelem a samotným zjišťováním, příp. ověřováním, uvedených vlastností. Bez těchto navazujících institutů mají předmětná ustanovení pouze deklaratorní charakter.

Dle mého názoru je nezbytné, aby případná nová právní úprava zavedla ve vztahu k obsazování pozic vedoucích státních zástupců výběrová řízení, což Váš návrh opomíjí. Výběrová řízení nastaví nejen minimální požadavky na tyto osoby, ale zajistí i transparentnost jejich výběru.

Dovoluji si dále upozornit, že nemožnost jmenovat nejvyššího státního zástupce do funkce opakovaně bude nutné (s ohledem na dosavadní systém monokratického centralismu státního zastupitelství) řádně odůvodnit.

Vzhledem k tomu, že v těchto dnech byla předložena do meziresortního připomínkového řízení Ministerstvem spravedlnosti připravená novela, která problematiku státního zastupitelství celistvě upravuje, preferuji řešit dotčená témata prostřednictvím této vládní novely. Bude tak zajištěno řádné a kvalifikované projednání navrhovaných změn se všemi resorty a dalšími relevantními připomínkovými místy.

S pozdravem

Vážený pan
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
předseda poslaneckého klubu Pirátů
Poslanecká sněmovna
Parlamentu České republiky
Praha